

KL

› PRIVATINSTITUTIONER PÅ DAGTILBUDSOMRÅDET
JULI 2022

PRIVATINSTITUTIONER

PRIVAT- INSTITUTIONER – GODKENDELSESKRITERIER

3. UDGAVE

INDHOLD

INDLEDNING OG LÆSEVEJLEDNING	4	12 / Åbningstider og lukkedage godkendelseskriterium	15
LOVGIVNINGER, ANBEFALINGER OG OVERVEJELSER	5	13 / Tilskud pr. barn – drifts-, bygnings- og administrationstilskud, vilkår	16
01 / Kommunen som myndighed	5	14 / Ledelse, vilkår	17
02 / Krav til ansøger, godkendelseskriterium	6	15 / Den pædagogiske læreplan, vilkår	18
03 / Formålsbestemmelse og vedtægter, godkendelseskriterium	7	16 / Tværfagligt samarbejde, vilkår	20
04 / Depositum og driftsgaranti, godkendelseskriterium	8	17 / Børn med særlige behov, vilkår	20
05 / Optagelsesregler, opsigelse og udmeldelse, godkendelseskriterium	9	18 / Forældreindflydelse, vilkår	21
06 / Læringsmiljø, godkendelseskriterium	10	19 / Betalinger og restancer, vilkår	21
07 / Ledelse, godkendelseskriterium	11	20 / Tilsyn og kontrol, vilkår	22
08 / Personale, godkendelseskriterium	12	21 / Forsikringer, vilkår	23
09 / De fysiske rammer, godkendelseskriterium	13	22 / Regnskab, vilkår	24
10 / Sundhed og hygiejne, godkendelseskriterium	13	23 / Ophør og misligholdelse, vilkår	25
11 / Sundt frokostmåltid, godkendelseskriterium	14	BILAG	26

INDLEDNING OG LÆSEVEJLEDNING

› 3. UDGAVE AF PRIVATINSTITUTIONER – GODKENDELSESKRITERIER REDIGERET JULI 2022

Publikationen indeholder justeringer på baggrund af lovforslag nr. L 92A (minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud mv.), samt faktuelle rettelser i forhold til 1. udgave, juni 2020.

Denne publikation er udarbejdet af KL i samarbejde med en arbejdsgruppe bestående af Billund, Silkeborg, Dragør, Aalborg, Viborg, Holstebro, Kalundborg og Assens Kommune.

Første udgave af denne publikation er blevet til i perioden juni 2019 til januar 2020. Indholdet har været igennem en proces med gennemlæsning og kommentering fra kommunerne i arbejdsgruppen og KL's fagkontor for EU og Jura m.fl. Vi vil gerne takke alle for deres bidrag.

Læsevejledning

Ændringen i 2018 medførte, at alle privatinstitutioner, som bliver godkendt efter den 1. juli 2018, skal opfylde institutionskommunens gældende godkendelseskriterier senest seks måneder efter, at kommunalbestyrelsen har offentliggjort disse. Det betyder, at privatinstitutioner har seks måneder til at tilpasse deres drift svarende til kommunens nye eller opdaterede godkendelseskriterier.

Derudover blev der med lov nr. 2594 af 28. 12.2021 vedtaget krav om minimumsnormeringer i daginstitutioner, som træder i kraft den 1. januar 2024, ligesom der blev indført styrkede krav til kommunernes tilsyn med dagtilbud, som trådte i kraft den 1. januar 2022.

Kommunerne kan anvende denne publikation som inspiration til, hvordan de kan udarbejde godkendelseskriterier for privatinstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 5, med de rette lovgivningsmæssige henvisninger. Hvert afsnit er inddelt i to dele:

- Lovgivningsmæssige krav
- Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Lovgivningsmæssige krav står i hvert afsnit under overskriften "Lovgivningsmæssige krav". Afsnittet starter med at opliste rammevilkårene for en godkendelse, dernæst hvilke lovgivningsmæssige krav en privatinstitution skal leve op til for at blive godkendt.

Herefter er der for hvert afsnit et forslag på, hvilke kommunale godkendelseskriterier en kommune med fordel kan stille til privatinstitutioner. De står under overskriften "*Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser*".

En kommune skal helt overordnet stille de samme krav til privatinstitutioner, som kommunen stiller til de kommunale institutioner. Inden for denne ramme kan kommunen vælge, hvilke krav der passer ind i den lokale kontekst. Ikke alle krav kan læses ud af lovgivningen. Det overlader et stort råderum til kommu-

nerne. Derudover er der i afsnittet udarbejdet en slags hjælpespørgsmål, som kan inspirere og kvalificere kommunens lokalt tilpassede arbejde med godkendelseskriterier.

Sidst i publikationen er der bilag med nyttige links til de lovgivninger og vejledninger, der med fordel kan anvendes af kommunen i godkendelsesprocessen. Det er bl.a. dokumenter om arbejdsmiljø, bygningsreglement, fødevarerikkerhed eller anden lovgivning, som ikke er dagtilbudsloven, men som også skal bringes i spil, når en privatinstitution skal godkendes.

Der er også eksempler fra enkelte kommuner på et ansøgningskema til ansøgning om at oprette en privatinstitution og en samarbejdsaftale mellem kommunen og privatinstitutionen. Denne samarbejdsaftale eller administrationsgrundlaget skal betragtes som et tillæg til godkendelseskriterierne. Eksemplerne fra andre kommuner kan anvendes som inspiration til udarbejdelse af egne dokumenter.

Denne publikation skal ses som supplement til dagtilbudsloven og dagtilbudsvejledningen fra 2015. Dagtilbudsloven er en rammelov, og denne publikation giver inspiration til arbejdet med privatinstitutioner i kommunerne.

Kontaktoplysninger

Hvis du har spørgsmål til denne publikation, er du velkommen til at kontakte Jette Kyhl, specialkonsulent i Børn, Unge og Folkeskole på mail jeky@kl.dk eller telefon 3370 3776 eller Aleksandra Raaschou Beck, specialkonsulent i Børn, Unge og Folkeskole på mail arbe@kl.dk eller telefon 3370 3469

LOVGIVNINGER, ANBEFALINGER OG OVERVEJELSER

01 / KOMMUNEN SOM MYNDIGHED

Lovgivningsmæssige krav

Rammevilkår for godkendelse

Daginstitutioner kan med kommunalbestyrelsens godkendelse drives af private leverandører som privatinstitution, jf. dagtilbudslovens § 19, stk. 5.

Kommunalbestyrelsen i institutionskommunen skal godkende privatinstitutioner. En privatinstitution, som opfylder lovgivningens og kommunalbestyrelsens betingelser for godkendelse, har krav på godkendelse, jf. dagtilbudslovens § 20, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen fastsætter og offentliggør kriterier for godkendelse efter stk. 1. Privatinstitutioner skal opfylde kriterierne for godkendelse senest seks måneder efter offentliggørelse heraf. Det gælder dog ikke, hvis privatinstitutionen er godkendt før 1. juli 2018.

Kommunalbestyrelsen kan stille krav om driftsgaranti, jf. § 20, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan efter dagtilbudslovens § 20, stk. 3, tilbagekalde godkendelsen af en privatinstitution, hvis institutionen ikke opfylder de kriterier, som institutionen blev godkendt på baggrund af. Godkendelsen kan også tilbagekaldes, hvis privatinstitutionen har optaget mere end 30 pct. børn fra et udsat boligområde, jf. listen over udsatte boligområder i § 61 a i lov om almene boliger m.v., i løbet af et kalenderår, jf. dagtilbudslovens § 26 a, stk. 3.

Godkendelseskriterier

For at kunne godkendes skal institutionen handle på forskellige forhold, jf. § 20, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan opkræve et depositum i forbindelse med ansøgning om godkendelse efter stk. 1. jf. § 20, stk. 4.

Kriterierne for kommunens godkendelse skal svare til de krav, der følger af lovgivningen, og de krav, som kommunen i forvejen stiller til kommunale og selvejende daginstitutioner – hverken mere eller mindre¹. Kravene skal være saglige, konkrete og velunderbyggede.

Vilkårskriterier

Der er visse forhold, som institutionen skal efterleve hvis den bliver godkendt – fx retssikkerhedslovens § 43, hvori der står, at en privatinstitution er omfattet af reglerne i forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen:

§ 43. Når en myndighed overlader opgaver efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, dagtilbudsloven, lov om sygedagpenge, lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel og lov om social service til andre end offentlige myndigheder, er disse omfattet af reglerne i forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen bortset fra bestemmelserne i §§ 11-12 og 15-17 i forhold til den opgave, der udføres. Dette gælder også for privatinstitutioner, jf. § 19, stk. 5, og § 51, stk. 4, i dagtilbudsloven og for friplejeboliger.

Stk. 2. Ved opgavevaretagelsen, jf. stk. 1, er videregivelse og indhentelse af oplysninger vedrørende enkeltpersoner omfattet af forvaltningslovens §§ 27, 29, 31 og 32. Dette gælder også for selvejende institutioner, der efter aftale udfører en opgave for en kommunalbestyrelse eller et regionsråd.

Kommunens tilsyn

Kommunen skal føre tilsyn med dagtilbuddet jf. § 5 og § 5 a og b, og fastsætte og offentliggøre rammerne for tilsynet, jf. § 5, stk. 2.

1. Jf. pkt. 238 og 239 i dagtilbudsvejledningen fra 2015

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Det anbefales at, Ansøgeren (dvs. den private leverandør, der søger om godkendelse som privatinstitution) udfylder et ansøgningskema og derudover sender en ansøgning med elektronisk post til kommunen, som kan indeholde nedenstående oplysninger:

- Det bør af ansøgningen fremgå, hvorledes privatinstitutionen lever op til dagtilbudslovens § 7 om formålsbestemmelse for dagtilbud samt de øvrige krav i dagtilbudslovens kapitel II om 'Dagtilbud til børn indtil skolestart' samt og kommunens godkendelseskriterier. Ansøgningen bør også indeholde de oplysninger og den dokumentation, der er nødvendig for, at kommunen kan vurdere, om privatinstitutionen lever op til de krav, der gælder i henhold til lovgivningen og kommunens godkendelseskriterier.
- Den private leverandør skal udpege én kontaktperson, der repræsenterer den private leverandør som driftsansvarlig, og én kontaktperson fra den daglige ledelse. De er begge ansvarlige for kontakten til kommunen. Hvis den private leverandør er en selvejende institution eller forening, kan de to kontaktpersoner for eksempel være bestyrelsesformanden og den daglige administrative og pædagogiske leder.

Kommunen kan overveje:

- At indgå en samarbejdsaftale med institutionen, hvor der fx står, hvordan udbetaling af tilskud foregår – evt. med tidsplan for udbetalinger osv.
- Fordele og ulemper ved at udarbejde et administrationsgrundlag, se eksempel i bilag
- Hvordan man vil følge op på, at allerede godkendte privatinstitutioner lever op til godkendelseskriterierne, når der foretages ændringer af kriterierne. Vær opmærksom på, at der er forskel på, om privatinstitutionen blev godkendt før eller efter 1. juli 2018.

02 / KRAV TIL ANSØGER GODKENDELSESKRITERIUM

Loggivningsmæssige krav

Kommunalbestyrelsen fastsætter og offentliggør kriterier for godkendelser, og herefter skal privatinstitutionen handle for at kunne godkendes, jf. dagtilbudslovens § 20, stk. 2: Privatinstitutioner, som er godkendt efter den 1. juli 2018 skal opfylde kriterierne for godkendelse senest seks måneder efter, at kommunen har offentliggjort disse. Kommunalbestyrelsen kan stille krav om driftsgaranti, se under punkt 4 om depositum og driftsgaranti.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje, at ansøgeren i ansøgningskemaet skriver under på, at vedkommende ikke har gæld til det offentlige og vedlægge en bankerklæring, hvor der redegøres for, at ansøgeren ikke er begæret konkurs mv. Dette gøres med henblik på at opnå højest mulig leverandørsikkerhed.

03 / FORMÅLSBESTEMMELSE OG VEDTÆGTER GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Privatinstitutionen skal leve op til bestemmelserne i dagtilbudsloven, herunder formålsbestemmelsen i dagtilbudslovens § 1 og formålsbestemmelsen for dagtilbud i dagtilbudslovens § 7².

Dette følger ikke af dagtilbudsloven, at privatinstitutionen skal have en vedtægt, men privatinstitutionens formål mv. skal fremgå et sted – f.eks. af vedtægten for institutionen eller lignende dokument.

Privatinstitutionen skal, som øvrige dagtilbud efter dagtilbudsloven, medvirke til børns integration i det danske samfund, jf. formålsbestemmelsens § 7, stk. 4. Det indebærer blandt andet, at privatinstitutioner skal have fokus på at understøtte børns dansksproglige kompetencer og udvikling af og forståelse for dansk kultur, værdier og demokratiske principper. Hovedsproget i en privatinstitution skal være dansk, jf. dagtilbudslovens § 22 a, stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at hovedsproget i privatinstitutioner kan være engelsk, tysk eller fransk, hvis det ikke medfører integrationsmæssige problemer, jf. § 22 a, stk. 2.

Formålet må ikke stride imod anden lovgivning.

Privatinstitutionen får et driftstilskud, som beregnes uden udgifter til støtte, jf. § 36, stk. 2. Kommunalbestyrelsen og privatinstitutionen kan aftale, at privatinstitution yder støtte til et konkret barn, og kommunen skal så give privatinstitution et gennemsnitligt tilskud til støtte – under forudsætning af, at Kommunalbestyrelsen vurderer, at barnet kan få den fornødne støtte i privatinstitutionen.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

I vedtægterne eller lignende dokument for privatinstitutionen kan blandt andet fremgå følgende:

- Navn og adresse på privatinstitutionen og den private leverandør
- Formål, herunder værdigrundlag, samt hvordan den private daginstitution vil omsætte dagtilbudslovens formålsbestemmelse § 7, bestemmelser om pædagogisk læreplan § 8, bestemmelsen om sprogvurdering og stimulering § 11, samt arbejdet med børn med særlige behov og tosprogede børn
- Antal børn, angivet som det forventede antal gennemsnitlige indmeldte og den maksimale kapacitet i institutionen, fordelt på 0-2-årige og 3-årige til skolestart
- Åbningstid og lukkedage
- Optagelsesregler, herunder eventuel fortrinsret, og ind- og udmeldelsesregler, fastsættelse og opkrævning af forældrebetaling samt ophør
- Overgang mellem forskellige institutionsformer, fx mellem dagpleje/vuggestue og børnehave og mellem børnehave og SFO/skole
- Forældreindflydelse/forældrebestyrelse
- Procedure for vedtægtsændringer og retningslinjer for fravalg af frokostordning

Kommunen kan overveje:

- Hvilke gældende politikker findes der for dagtilbud i kommunen, som privatinstitutioner vil være omfattet af?

2. Pkt. 238 i dagtilbudsvejledningen fra 2015

04 / DEPOSITUM OG DRIFTSGARANTI GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Kommunalbestyrelsen kan stille krav om en driftsgaranti, jf. dagtilbudslovens § 20 stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan opkræve et depositum i forbindelse med ansøgning om godkendelse efter stk. 1, jf. dagtilbudslovens § 20 stk. 4.

Kommunen kan stille krav om et depositum på 30.000 kr. for ansøgning om godkendelse af en privatinstitution. Beløbet tilbagebetales, når kommunen har truffet afgørelse, uanset om institutionen godkendes eller ej. Formålet med at stille krav om depositum er at forhindre usaglige ansøgere.

Kommunen kan stille krav om en driftsgaranti. Driftsgarantien kan maksimalt udgøre en halv måneds driftstilskud + driftstilskud for det antal måneder, kommunen forudbetaler for driften i privatinstitutionen. Driftsgarantien stilles via et pengeinstitut eller tilsvarende.

Kommunen beregner og fastsætter størrelsen af driftsgarantien, jf. ovenstående regler, og kommunen er berettiget til at trække på driftsgarantien i anledning af et tab i forbindelse med privatinstitutionens ophør.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Det er ikke lovpligtigt for kommunen at kræve depositum eller driftsgaranti i forbindelse med oprettelsen af en privatinstitution.

Kommunen kan dog overveje:

- Om ansøgeren skal stille med et depositum på max 30.000 kr. i forbindelse med ansøgningen. Pengene returneres, når kommunen har truffet en afgørelse. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen i dagtilbudslovens § 20, stk. 4, at formålet med at stille krav om depositum er at afholde use-risøse private leverandører fra at søge om godkendelse.
- Hvilken indvirkning vil det få for antallet og sagligheden af de ansøgninger, kommunen vil modtage om oprettelse af privatinstitution, hvis kommunen ikke kræver depositum?
- Hvilken konsekvens vil det have for kommunen, at en privatinstitution ophører og kommunen ikke har krævet driftsgaranti, idet kommunen fortsat har forsyningsforpligtelsen ift. børn med behov for en plads i dagtilbud?

05 / OPTAGELSESGREGLER, OPSIGELSE OG UDMELDELSE GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Optagelse

Privatinstitutionen fastsætter selv og offentliggør retningslinjer for optagelse af børn i institutionen, jf. dagtilbudslovens § 27 stk. 3.

Kommunen skal ved godkendelsen påse, at disse regler ikke strider imod almindelige retsgrundsætninger såsom lighedsgrundsætningen, diskriminationsforbuddet eller lignende. Der kan ikke fastsættes optagelsesregler eller udvikles en praksis, der formelt eller reelt udelukker visse grupper fra optagelse i en privatinstitution³.

Privatinstitutionen kan kun afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen, eller hvis privatinstitutionen på baggrund af barnets folkeregisteradresse i et udsat boligområde i henhold til dagtilbudslovens § 27, stk. 4, vurderer, at der er en risiko for, at institutionen ikke kan leve op til kravet i dagtilbudslovens § 26 a, stk. 3, der siger, at privatinstitutionen i løbet af et kalenderår højst må optage 30 pct. børn fra udsatte boligområder.

Privatinstitutionen er ikke en del af den kommunale anvisning. Kommunen kan ikke anvise plads i privatinstitutioner, jf. dagtilbudslovens § 26 stk. 3. Der er ingen klageadgang for forældre i forbindelse med optagelse, flytning mv., hvilket er samme betingelser som for forældre til børn i kommunale tilbud. Institutionens kriterier for optagelse skal offentliggøres på institutionens hjemmeside. Privatinstitutionen skal gennem sine optagelseskriterier sikre samme rummelighed for alle børn, som kan findes i kommunens institutioner i øvrigt.

Privatinstitutioner kan oprettes med et særligt formål, hvor der gives fortrinsret til bestemte grupper af børn, fx virksomhedsbørnehaver, jf. dagtilbudslovens § 27 stk. 4.

Privatinstitutioner skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for anvendelse af deltidspladser på 30 timer om ugen, jf. dagtilbudslovens § 27 b, stk. 5.

Opsigelse og udmeldelse

Privatinstitutioner skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for udmeldelse af børn i institutionen, herunder med hvilken tidsfrist forældrene kan udmelde deres barn, jf. dagtilbudslovens § 29 stk. 5.

I forbindelse med opsigelse fra og lukning af en privatinstitution er børn, der har været optaget i en privatinstitution, berettiget til en plads i en kommunal daginstitution inden for de gældende optagelsesregler i kommunen. Hvis privatinstitutionen går konkurs eller på anden måde pludselig ophører, vil kommunen i medfør af dagtilbudslovens regler om pasningsgaranti være forpligtet til at sikre de pågældende børn en plads i et andet dagtilbud i kommunen.

3. Pkt. 312 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Optagelse

Det er den daglige leder i privatinstitutionen, der træffer afgørelse om, hvilke børn der skal indmeldes. Det skal dog ske under hensyntagen til de generelle regler omkring optagelse og privatinstitutionens optagelseskriterier.

Opsigelse og udmeldelse

Hvis institutionen i særlige tilfælde overvejer at opsig et barn mod forældrenes ønske, skal kommunen kontaktes, inden barnet opsiges. Er der fx tale om manglende betaling fra forældre, betragtes det som brud på privatretlig aftale, og kan begrunde, at privatinstitutionen opsiger barnet.

Kommunen kan overveje:

- Om kommunen og privatinstitutionen skal udarbejde en selvstændig samarbejdsaftale omkring indmeldelse, udmeldelse og udbetaling af tilskud til privatinstitutionen.
- Om kommunen og privatinstitutionen skal have en særlig dialog omkring tydelige optagelsesregler på hjemmesiden mv. samt arbejdsgangen og være en del af tilsynet med institutionen.

06 / LÆRINGSMILJØ GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, jf. dagtilbudsloven § 7, stk. 1.

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse og bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst. Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed, jf. dagtilbudslovens § 7, stk. 1, og § 8, stk. 7.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Arbejdet med børnemiljøet er tæt forbundet med dagtilbudenes arbejde med de pædagogiske læreplaner. Hvis kommunen har denne tilgang til kommunale og selvejende daginstitutioner, kan man overveje at være specifik i forventningen om, at der bliver arbejdet med den styrkede læreplan kombineret med børnemiljøet. Kommunen kan derudover overveje at være specifik i forventningen om, at privatinstitutionen også bevidst arbejder med læringsmiljøer, fysiske rammer, relationsarbejdet og i øvrigt inddrager børneperspektivet i det pædagogiske arbejde.

07 / LEDELSE

GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Ansættelse af en daglig ledelse er i praksis for mange kommuner en forudsætning for en endelig godkendelse som privatinstitution.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan udarbejdes, og for at sikre, at det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet tilrettelægges og udøves inden for rammerne heraf, jf. dagtilbudslovens § 9. Lederen af dagtilbuddet er endvidere ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan.

Lederen af dagtilbuddet er desuden ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø, jf. dagtilbudslovens § 9 stk 2.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, jf. dagtilbudslovens § 9 stk. 3.

Børneattest

Privatinstitutioner skal indhente børneattest for alle medarbejdere samt støttepædagoger, vikarer, studerende i praktik og frivillige, der skal arbejde med børn under 15 år, jf. børneattestlovens § 2 og dagtilbudslovens § 47-49.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje, hvorvidt den daglige ledelse skal have samme uddannelsesmæssige forudsætninger og kompetencer, som kræves af ledelsen i de kommunale og selvejende daginstitutioner. Som udgangspunkt kan det være en pædagoguddannelse eller tilsvarende pædagogisk uddannelse.

Kommunen kan overveje, hvorvidt lederen skal have uddannelsesmæssige og erfaringsmæssige forudsætninger for at kunne løfte det ansvar, lederen har, jf. dagtilbudslovens § 9 (se ovenstående under lovgivningsmæssige krav).

I godkendelseskriterierne kan kommunen overveje, om der stilles yderligere krav til lederens kvalifikationer. Kravene skal som tidligere nævnt svare til de krav, der stilles til ledere i kommunale daginstitutioner.

Kravene kan fx være:

- At lederen skal have en specifik pædagogisk uddannelse
- At lederen skal være fuldtidsansat
- Hvorvidt lederstillingen kan deles på flere personer

Straffeattest

Kommunen kan ikke stille krav om at se straffeattesten forud for ansættelser i privatinstitutioner, da det er bestyrelsen for privatinstitutionen, som er arbejdsgiver.

08 / PERSONALE GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Børneattest

Privatinstitutioner skal indhente børneattest for alle medarbejdere samt støttepædagoger, vikarer, studerende i praktik og frivillige, der skal arbejde med børn under 15 år, jf. børneattestloven § 2 og dagtilbudsbekendtgørelsen § 46. Privatinstitutionen bør ved stillingsopslag gøre opmærksom på, at det er en forudsætning for ansættelse, at der foreligger børneattest, der ikke indeholder forhold, der efter en konkret vurdering vil stride imod ansættelsen i privatinstitutionen.

Ved modtagelse af en positiv børneattest er det inden for lovgivningens rammer op til privatinstitutionen at træffe beslutning om, hvorvidt man stadig ønsker at ansætte den pågældende person⁴. Kommunen kan ikke stille krav om at se børneattester forud for ansættelser i privatinstitutioner.

Arbejdsgiveren (kommunal såvel som privat) kan ikke forlange en "ren" attest, da dette vil være at sætte skøn under regel, jf. udtalelse fra ombudsmanden. I stedet for kan arbejdsgiver kræve en "tilfredsstillende" attest, hvorefter det vil bero på en konkret vurdering, om attest (og indhold) er tilfredsstillende eller ej i forhold til den stilling, som skal besættes. Ikke alle arbejdsgivere har adgang til at indhente en børneattest – det afhænger af, om de har hjemmel til indhentelsen eller ej. Det samme gør sig gældende for så vidt angår den offentlige straffeattest, hvorefter den private straffeattest kan indhentes af medarbejderen selv og fremvises på forlangende fra arbejdsgiver.

Personalets kvalifikationer

Samlet set skal personalet være kvalificeret til at løse den pædagogiske og omsorgsmæssige opgave, hvilket er et af tilsynsparametrene, jf. pkt. 133 i dagtilbudsvejledningen.

Ansættelser

Der er ikke nødvendigvis nogen forældrebestyrelse i privatinstitutioner, men forældre skal sikres samme indflydelse som i selvejende institutioner jf. § 14, stk. 6. Eventuelle forældrebestyrelser i privatinstitutioner har ret til at deltage ved ansættelse af ledere samt indstillingsret ved ansættelse af personale i daginstitutionen, jf. dagtilbudsloven § 15.

Normering

Kommunen skal fra den 1. januar 2024 sikre, at normeringen i privatinstitutioner efter § 19, stk. 5 mindst svarer til den gennemsnitlige normering i kommunen, jf. § 19 a, stk. 4⁵.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

I godkendelseskriterierne kan kommunen overveje om følgende skal uddybes, men hele tiden set i forhold til, om det svarer til de krav, man som kommune stiller til de kommunale daginstitutioner:

- Fordelingen mellem personaletyper.
- Om privatinstitutioner skal stille praktikpladser til rådighed svarende til institutionsstørrelsen til pædagog- og PAU-studerende.

Straffeattest

Kommunen kan overveje at stille som krav, at privatinstitutionen indhenter relevant straffeattest for personalet forud for ansættelse – det kan fx være om, hvorvidt vedkommende har en voldsdom. På baggrund af den indhentede straffeattest skal privatinstitutionen konkret vurdere, hvorvidt eventuelle lovovertrædelser der fremgår af den private straffeattest, er forenelige med ansættelse i privatinstitutionen i den pågældende stilling. Der skal være tilsvarende krav for de kommunale og selvejende institutioner. Kommunen kan ikke stille krav om at se straffeattester forud for ansættelser i privatinstitutioner, men må, jf. ovenstående gerne stille krav om at relevant straffeattest indhentes .

4. Pkt. 161 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

5. Jf. Lov nr. 2594 af 28.12.2021

09 / DE FYSISKE RAMMER GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Privatinstitutionen skal dokumentere, at den råder over lokaler og arealer til formålet i en længere periode og kan efterkomme kravet om, at børn skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring, jf. dagtilbudslovens § 7, stk. 3.

Privatinstitutioners bygninger og udendørsarealer skal leve op til reglerne i Bygningsreglementet⁶ og skal være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler i byggelovgivningen samt regler om brandsikkerhed, sikkerhed og sundhed samt arbejdsmiljølovgivningen, herunder APV. Se i øvrigt bilag for links til reglerne. Opremsningen er ikke udtømmende.

Privatinstitutionen har selv ansvaret for at indhente godkendelse fra alle relevante myndigheder, herunder en ibrugtagningstilladelse fra bygningsmyndighederne/bygningsinspektoret.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje:

- Om kommunen har minimumskrav til antal kvadratmeter pr. barn på legepladsen.
- Hvilke krav til godkendelse af legeplads og efterfølgende tilsyn af legeplads kommunen har, som omfatter alle daginstitutioner, uanset ejerforhold.
- Om kommunen stiller krav om udendørs legeplads.
- Om kommunen stiller krav om overdækket soveområde for de 0-2-årige.

Bemærk at disse krav kun kan stilles, hvis kommunens egne daginstitutioner skal leve op til samme krav.

10 / SUNDHED OG HYGIEJNE GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Privatinstitutioner skal leve op til de lovgivningsmæssige krav til sundhed i daginstitutioner og bør følge Sundhedsstyrelsens vejledning om hygiejne i daginstitutioner og Sundhedsstyrelsens retningslinjer om forholdsregler mod smitsomme sygdomme i skoler og daginstitutioner for børn og unge. Se i øvrigt henvisninger i bilag.

Børn i privatinstitutioner må ikke udsættes for passiv rygning, og der må ikke ryges i de lokaler, hvor børn er til stede, eller hvor der senere kommer til at være børn, jf. loven om røgfrie miljøer. Se henvisning i bilag.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje, om der skal være krav til fx:

- Specielle anbefalinger vedr. soveseler.
- Førstehjælpskurser for de ansatte.
- Hygiejne på tur, ved puslepladsen, næsepudsning etc.
- Og derudover lade sig inspirere af materiale fra Sundhedsstyrelsen.

Bemærk, at disse krav kun kan stilles, hvis kommunens egne daginstitutioner skal leve op til de samme krav.

Sundhedsmæssige problemer

Hvordan kommunen vil henlede andre myndigheders opmærksomhed på et sundhedsmæssigt problem i en privatinstitution, fx forekomsten af skimmelsvamp og i rammerne for tilsyn beskrive, hvordan privatinstitutionen forventes at handle på sundhedsmæssige problemer, samt hvordan de forventes at informere kommunen herom.

6. Pkt. 146 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

11 / SUNDT FROKOSTMÅLTID GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Det følger af dagtilbudsloven, at den frokost, som børnene får i medfør af § 16, stk. 1, skal være sund, og at den skal følge de til enhver tid gældende anbefalinger for sund kost udarbejdet af Fødevarestyrelsen.

Fravalg af frokostmåltid

Efter dagtilbudslovens § 16 b, stk. 3 skal privatinstitutionen fastsætte og offentliggøre retningslinjer for forældrenes fravalg af frokostmåltidet efter § 16 a, stk. 1, herunder længden af perioden for forældrenes fravalg af et sundt frokostmåltid, samt frister og procedurer for formidling af forældrenes beslutning om fravalg til privatinstitutionen. Hvis sundt frokostmåltid ikke er fravalgt, påser kommunen, at privatinstitutionen tilbyder et sundt frokostmåltid.

Kommunen skal godkende køkkenfaciliteter, jf. vejledningen til dagtilbudslovens pkt. 484.

Tilskud til sundt frokostmåltid

Hvis kommunalbestyrelsen giver tilskud til et sundt frokostmåltid i kommunale og selvejende daginstitutioner, skal kommunalbestyrelsen tillige give et tilskud pr. barn, der er optaget i en privatinstitution, når der er et sundt frokostmåltid i privatinstitutionen. Tilskuddet skal svare til det tilskud, som kommunalbestyrelsen giver pr. barn, der modtager et sundt frokostmåltid for den aldersgruppe, som barnet tilhører, jf. dagtilbudslovens § 32 stk. 4.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje:

- Om kommunen ønsker at blive orienteret om besøg fra Fødevarestyrelsen.
- Hvordan kommunen ved det løbende tilsyn vil sikre, at privatinstitutionen lever op til lovgivningen om nødvendige køkkenfaciliteter, hvis institutionen ikke har fravalgt et sundt frokostmåltid

12 / ÅBNINGSTIDER OG LUKKEDAGE GODKENDELSESKRITERIUM

Lovgivningsmæssige krav

Privatinstitutionen skal offentliggøre sine åbningstider og lukkedage. Hvis privatinstitutionen har begrænset åbningstid, kan privatinstitutionens driftstilskud reguleres forholdsmæssigt, jf. vejledningen til dagtilbudslovens pkt. 396

Med begrænset åbningstid menes der en åbningstid, der afviger markant fra den almindelige åbningstid, fx hvis privatinstitutionen er en deltidsinstitution. Begrænset åbningstid er således ikke en åbningstid, der er en halv time eller en time kortere end almindelig åbningstid.

Privatinstitutionen kan indføre lukkedage. Hvis antallet af lukkedage overstiger antallet af lukkedage for kommunale daginstitutioner, kan kommunen regulere driftstilskuddet herefter.

Kommunen skal i sine godkendelseskriterier stille krav om, at privatinstitutioner skal stille alternativ pasning til rådighed på lukkedage, bortset fra 5. juni og 24. december⁷.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje:

- Om driftstilskuddet skal reduceres, hvis privatinstitutionen har flere lukkedage end de kommunale institutioner.

7. Pkt. 206 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

13 / TILSKUD PR. BARN – DRIFTS-, BYGNINGS- OG ADMINISTRATIONSTILSKUD VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Opholdskommunen skal efter dagtilbudslovens § 39 give driftstilskud til privatinstitutionen efter dagtilbudslovens §§ 36-38.

Driftstilskuddet skal gives fra det tidspunkt, hvor forældrene har fået tilsagn om et tilskud til brug for dagtilbud og barnet er optaget i privatinstitutionen, og indtil barnets skolestart.

- *Driftstilskud:*

Kommunen skal give et driftstilskud pr. barn, der optages i en privatinstitution, jf. dagtilbudslovens § 36.

Driftstilskuddet svarer til de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter eksklusiv støttepædagogudgifter, jf. dagtilbudslovens § 4, stk. 2, pr. barn i et alderssvarende dagtilbud i kommunen efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, § 21, stk. 2 og 3, og §§ 31-34, jf. dog §§ 43 og 44 – jf. dagtilbudslovens § 36, stk. 2.

Er driftstilskuddet som beregnet efter dagtilbudslovens § 36 stk. 2 samt vejledning om dagtilbud pkt. 396 lavere end de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter eksklusiv støttepædagogudgifter, jf. dagtilbudslovens § 4, stk. 2 pr. barn i en alderssvarende daginstitution efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, jf. § 32, kan driftstilskuddet til privatinstitutioner fastsættes, så det svarer til dette niveau, jf. dog §§ 43 og 44 – jf. dagtilbudslovens § 36, stk. 3.

- *Sundt frokostmåltid*

Hvis kommunen giver tilskud efter § 32 a, stk. 2, til et sundt frokostmåltid efter § 16 a, stk. 1, skal kommunen tillige give et tilskud pr. barn, der er optaget i en privatinstitution, når der er et sundt frokostmåltid i privatinstitutionen.

Efter dagtilbudslovens § 36, stk. 5, skal tilskuddet svare til det tilskud efter dagtilbudslovens § 32 a, stk. 2, som kommunen giver pr. barn, der modtager et sundt frokostmåltid efter dagtilbudslovens § 16 a, stk. 1, for den aldersgruppe, som barnet tilhører

Efter dagtilbudslovens § 36, stk. 6, skal tilskuddet anvendes til at nedbringe forældrenes betaling til et sundt frokostmåltid, jf. dagtilbudslovens § 16 a, stk. 1.

- *Bygningstilskud⁸*

Opholdskommunen skal give et bygningstilskud pr. barn, der er optaget i en privatinstitution, jf. dagtilbudslovens § 37, stk. 1.

Bygningstilskuddet skal svare til de gennemsnitlige ejendomsrelaterede udgifter pr. barn i samme aldersgruppe i de selvejende og udliciterede daginstitutioner i kommunen, jf. dagtilbudslovens § 37, stk. 2.

- *Administrationstilskud⁹*

Når en privatinstitution ønsker at varetage administrationen, skal opholdskommunen give et administrationstilskud pr. barn, der er optaget i privatinstitutionen, jf. dagtilbudslovens § 38, stk. 1.

Administrationstilskuddet svarer til det gennemsnitlige administrationstilskud pr. barn, som kommunen giver til selvejende og udliciterede daginstitutioner i kommunen, jf. dagtilbudslovens § 38, stk. 2.

Kommunen skal være opmærksom på brug af tilbagefaldsreglerne, både når det gælder beregning af administrationstilskud og bygningstilskud. Tilbagefaldsreglerne er beskrevet i vejledningen til dagtilbudsloven¹⁰.

8. Pkt. 399 og 400 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

9. Pkt. 401 og 402 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

10. Pkt. 392 og 400 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Det er et krav, at privatinstitutionen udviser økonomisk hæderlighed i anvendelsen af de kommunalt finansierede driftstilskud og forældrenes betaling til daginstitutionen, dog må privatinstitutionen gerne trække et evt. overskud ud af driften. Denne mulighed bliver muligvis ændret ved kommende lovgivning.

Kommunen hæfter i øvrigt ikke for eventuelle underskud i privatinstitutionen.

14 / LEDELSE VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Den private leverandør er forpligtet til straks at underrette kommunen om enhver personændring i den daglige ledelse af privatinstitutionen, herunder til- og fratreden, opsigelse, afskedigelse og bortvisning, således at kommunen kan gennemføre sit tilsyn med, om privatinstitutionen har en daglig ledelse, der lever op til kravene i lovgivningen (se krav til lederen i afsnit 7 om ledelse, godkendelseskriterium).

Der findes ikke en lovfæstet ret til en forældrebestyrelse i privatinstitutioner, men forældrene skal have samme indflydelse som i selvejende daginstitutioner, jf. § 14, stk. 6. Eventuel forældrebestyrelse i privatinstitutionen har ret til at deltage ved ansættelse af ledere, samt indstillingsret ved ansættelse af personale i daginstitutionen, jf. dagtilbudslovens § 15.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

På nuværende tidspunkt ingen bud på kommunale anbefalinger og overvejelser.

15 / DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Privatinstitutioner skal udarbejde en pædagogisk læreplan, jf. dagtilbudslovens § 8:

"Der skal i alle dagtilbud udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. Hvis det enkelte dagtilbud har organiseret børnene i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. I aldersintegrerede daginstitutioner kan der udarbejdes en pædagogisk læreplan under hensyntagen til aldersgrupper. I daginstitutioner med flere enheder skal den pædagogiske læreplan udarbejdes, så der tages højde for børnegruppernes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger i de enkelte enheder, jf. stk. 3.

Stk. 2. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et pædagogisk grundlag, jf. stk. 3 og 4, seks læreplanstemaer, jf. stk. 4 og 9, og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, jf. stk. 9.

Stk. 3. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Stk. 4. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selv værd og bevægelse, inden for og på tværs af følgende temaer:

1. Alsidig personlig udvikling.
2. Social udvikling.
3. Kommunikation og sprog.
4. Krop, sanser og bevægelse.
5. Natur, udeliv og science.
6. Kultur, æstetik og fællesskab.

Stk. 5. Det skal endvidere fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Stk. 6. Det skal desuden fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn, og hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Stk. 7. Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Stk. 8. Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 9. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om pædagogiske mål for, hvad det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal understøtte i forhold til børns læring, og om indholdet i de enkelte læreplanstemaer, jf. stk. 4."

Det følger desuden af dagtilbudslovens § 8, at det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan arbejdet med et godt børnemiljø, jf. dagtilbudslovens § 7, stk. 3, bliver en integreret del af det pædagogiske arbejde.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje:

- Hvorvidt privatinstitutioner indgår i målinger af brugertilfredshed blandt forældre til børn i dagtilbud i kommunen, eller om privatinstitutioner selv kan vælge at deltage.¹¹

11. Pkt. 239 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

16 / TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Dagtilbudslovens § 7 stk. 5: *Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.*

Privatinstitutionen er forpligtet til at deltage i tværfagligt samarbejde omkring børn i kommunen. Her er det institutionen, der skal sikre samtykke fra forældre. Det tværfaglige samarbejde kan for eksempel være med pædagogisk psykologisk rådgivning (PPR), sundhedsplejen, social-rådgivere, skole, sundhedsplejerske, tandplejen og pladsanvisningen, jf. dagtilbudslovens § 3a stk. 3.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje:

- Om der er særlige procedurer eller mødekadencer, privatinstitutionen med fordel kan have indsigt i for at kunne indgå i et tværfagligt samarbejde omkring børnene.

17 / BØRN MED SÆRLIGE BEHOV VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Børn med særlige behov og/eller behov for støtte kan også optages i en privatinstitution.

Ønsker forældre til et barn med særlige behov, at barnet optages i en privatinstitution, og har privatinstitutionen ledige pladser, er institutionen som udgangspunkt forpligtet til at optage barnet. Vurderer opholdskommunen, at barnet, selvom det tilbydes støtte, ikke vil kunne trives og udvikles i privatinstitutionen, kan kommunen træffe afgørelse om at tilbyde barnet en plads i et dagtilbud med støtte i kommunen eller i et særligt dagtilbud efter servicelovens regler og således afslå at yde tilskud til en plads i en privatinstitution.¹²

Barnets opholdskommune skal vurdere, om barnet bør tilbydes støtte, jf. dagtilbudslovens § 4, stk. 2. Børn med særlige behov, der er optaget i en privatinstitution, modtager støtte fra kommunen på samme vilkår og efter samme retningslinjer som børn i kommunale dagtilbud.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Privatinstitutioner modtager et driftstilskud, som beregnes ekskl. udgifter til støtte. Hvis privatinstitutioner har et barn, som har behov for støtte, skal dette aftales med kommunen, og kommunen kan så give et gennemsnitligt tilskud pr.barn til støtte.

Kommunen kan overveje:

- Om der er særlige procedurer eller mødekadencer, privatinstitutionen skal have indsigt i for at kunne optage børn med særlige behov eller søge om specialpædagogisk støtte eller sprogstøtte til et barn.

12. Pkt. 313 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

18 / FORÆLDREINDFLYDELSE VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Forældre til børn i privatinstitutioner skal have samme forældreindflydelse som forældre til børn i selvejende daginstitutioner.

Det betyder, at forældre med børn i privatinstitutioner som minimum skal have indflydelse på principperne for daginstitutionens arbejde, for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem, principperne for anvendelse af budgetramme, indstillingsret og ret til at deltage ved ansættelse af ledere, samt indstillingsret ved ansættelse af personale i daginstitutionen, jf. dagtilbudslovens § 15.

Forældrebestyrelsen skal efter dagtilbudslovens § 15, stk. 1 inddrages i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgning på den pædagogiske læreplan, jf. dagtilbudslovens §§ 8 og 9, samt i institutionens arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud, samt fra dagtilbud til dagtilbud og fra dagtilbud til skole/SFO.

Forældre med børn i privatinstitutioner kan i medfør af dagtilbudslovens § 16 b, stk. 3, beslutte at fravælge et sundt frokostmåltid efter § 16 a, stk. 1. Læs mere om sundt frokostmåltid i denne publikations afsnit 11.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

På nuværende tidspunkt ingen bud på kommunale anbefalinger og overvejelser.

19 / BETALINGER OG RESTANCER VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Privatinstitutioner opkræver efter dagtilbudslovens § 92 selv betaling for de ydelser, som privatinstitutionerne tilbyder.

Manglende betaling af restancer er et anliggende mellem institutionen og forældre. Privatinstitutionen kan opsige barnet, hvis forældrene ikke betaler for pladsen.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje:

- Hvordan kommunen kan tydeliggøre over for forældre, at betalinger og restancer er et anliggende mellem institutionen og forældre.

20 / TILSYN OG KONTROL VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Kommunen fører tilsyn med privatinstitutioner i henhold til § 5, og §§ 5 a og b, i dagtilbudsloven, herunder at de rammer, der er fastsat efter dagtilbudslovens § 3 a, efterleves. Kommunalbestyrelsen skal efter dagtilbudslovens § 5, stk. 2, offentliggøre rammerne for tilsynet.

Tilsynspligten efter dagtilbudslovens § 5, og §§ 5 a og b, skal ses i sammenhæng med den (ligeledes) generelle tilsynspligt efter servicelovens § 146, som pålægger kommunen at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år lever i kommunen. Tilsynsforpligtelsen skal ligeledes ses i sammenhæng med den udvidede underretningspligt efter servicelovens § 153.¹³

Tilsynet tager udgangspunkt i bestemmelser i lovgivningen, herunder dagtilbudsloven, godkendelsesgrundlaget, den pædagogisk læreplan m.v. samt kommunens retningslinjer for tilsyn, jf. dagtilbudslovens § 5 stk. 2.

Kommunen skal efter dagtilbudsloven foretage både anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg, sikre uvildighed i tilsynet, samt anvende både kvalitative og kvantitative data i tilsynet, jf. § 5 a, stk. 2-4¹⁴.

Der skal efter dagtilbudsloven foretages observationer som led i tilsynsbesøget, og kommunen skal indgå i dialog med leder og medarbejdere, jf. § 5 a, stk. 5 og 6.

Efter tilsynsbesøg skal kommunen i medfør af dagtilbudsloven indgå i dialog med lederen om vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, samt evt. opfølgende tiltag og kommunen skal ligeledes orientere forældrebestyrelsen om vurderingen, jf. § 5b, stk. 1.

Kommunen skal dokumentere tilsynsbesøget skriftligt og i det omfang, det er relevant give konkrete anvisninger på opfølgning jf. § 5 b, stk. 2.

Kommunen skal gennem sit tilsyn efter dagtilbudsloven sikre, at privatinstitutionerne i kommunen lever op til de centrale og kommunale kriterier, som privatinstitutionerne er godkendt efter.¹⁵ Kommunen skal ved sit tilsyn med privatinstitutioner have indsigt i bl.a. personalenormering, personalekvalifikationer, pædagogisk læreplan, sprogvurdering m.v.¹⁶ Kommunen skal føre tilsyn med, at kommunale tilskud ikke går til ulovlige formål.¹⁷ Tilsynet omfatter også legepladssikkerhed, brandforhold, hygiejneforhold og sundhed.¹⁸

Kommunen fører tilsyn med de gældende lovkrav omkring børnemiljøet og pædagogisk læreplan som en del af tilsynet. Dagtilbudslovens krav til børnemiljø og udarbejdelse af en pædagogisk læreplan, jf. dagtilbudslovens § 7, stk. 3, og § 8 og 9, er de samme uanset, om der er tale om en kommunal eller selvejende daginstitution eller en privatinstitution. Der er ikke krav om, at de enkelte tilbud skal arbejde med disse krav på samme måde.

Privatinstitutioner er forpligtet til at samarbejde med det pædagogiske tilsyn. Det løbende kommunale tilsyn skal kunne foregå frit og uhindret. Kommunen kan kræve at se den dokumentation, som den måtte anse for nødvendig for at udøve tilsynet. Kommunen fører ikke tilsyn med privatinstitutionens økonomi. Det er institutionernes eget ansvar. Institutionens bestyrelse er ansvarlig over for sine ejere efter reglerne om fx aktieselskaber eller anpartsselskaber og er ikke ansvarlig over for kommunen.

En privatinstitution skal uanset det kommunale tilsyn – på samme måde og inden for samme tidsfrister, som gælder for kommunale daginstitutioner – på eget initiativ dokumentere, at privatinstitutionen lever op til de krav, der gælder for daginstitutioner.

Kommunen skal minimum hvert andet år offentliggøre en tilsynsrapport for hvert dagtilbud. Tilsynsrapporten skal offentliggøres på det enkelte dagtilbuds hjemmeside, jf. dagtilbudslovens § 5, stk. 3.

13. Pkt. 105 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

14. Jf. Lov L 92 A

15. Pkt. 112 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

16. Pkt. 113 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015) [og fremgår også af forarbejder til 2005-loven]

17. Pkt. 113 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

18. Pkt. 104 i vejledningen til dagtilbudsloven (2015)

Privatinstitutionen har ansvaret for og afholder omkostningerne til, at der indhentes godkendelser, tilladelser og attester fra alle relevante myndigheder, herunder ibrugtagningstilladelse fra bygningsmyndighederne.

Skærpet tilsyn

Kommunen skal iværksætte skærpet tilsyn, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring, jf. dagtilbudslovens § 5 b, stk. 3.

Kommunen skal iværksætte skærpet tilsyn og udarbejde handleplan, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til alvorlig bekymring. Skærpet tilsyn skal iværksættes og handleplan udarbejdes i umiddelbar forlængelse af de alvorligt bekymrende forhold er konstateret, jf. § 5 b, stk. 4.

Handleplanen skal udarbejdes i dialog med lederen af dagtilbuddet og skal beskrive, hvordan der skal arbejdes med at styrke kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet, og hvordan der skal følges op herpå. Forældrebestyrelsen skal have en orientering om handleplanen og have mulighed for at komme med bemærkninger. Orienteringen af forældrebestyrelsen og forældrebestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil skal ske hurtigst muligt, jf. dagtilbudslovens § 5 b, stk. 5.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

På nuværende tidspunkt ingen bud på kommunale anbefalinger og overvejelser.

21 / FORSIKRINGER VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Privatinstitutionen skal tegne lovpligtig arbejdsskadeforsikring for de ansatte. Derudover kan der være andre forsikringer, der med fordel kan tegnes fx erhvervsansvarsforsikring og forsikringer på ejendom. Se bilag om forsikringer i daginstitutioner.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje:

- Om privatinstitutionen skal kunne fremvise dokumentation for, at de påkrævede forsikringer er tegnet

22 / REGNSKAB VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

Det kommunale tilsyn omfatter ikke et generelt tilsyn med økonomi, herunder budget, regnskabsaflæggelse og revision af regnskaber. Privatinstitutionen skal dog til enhver tid over for det kommunale tilsyn være i stand til at dokumentere, at de modtagne tilskud svarer til de indskrevne børn, og at tilskuddene anvendes til lovlige formål.

Der er ikke lovgrundlag for, at kommunen kan kræve at se regnskaber eller revisionserklæringer. Privatinstitutionen må fortsat gerne trække et evt. overskud ud af driften. Dette bliver muligvis ændret ved kommende lovgivning. Der står i Vejledningen til dagtilbudsloven afsnit 243 følgende:

"Institutionens bestyrelse er ansvarlig over for sine ejere og er ikke ansvarlig over for kommunen. Kommunerne yder et tilskud, som er uafhængigt af institutionens økonomi, og kommunerne er ikke ansvarlige for, hvordan institutionen klarer sig. Dette indebærer, at ejeren af privatinstitutionen kan anvende et eventuelt overskud fra privatinstitutionen til andre formål end egentlig institutionsdrift, blot det ikke er i strid med lovgivningen i øvrigt. Det står leverandørerne frit for at reinvestere overskuddet i privatinstitutionen eller aftale en form for overskudsdeling med det ansatte personale"

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

På nuværende tidspunkt ingen bud på kommunale anbefalinger og overvejelser.

23 / OPHØR OG MISLIGHOLDELSE VILKÅR

Lovgivningsmæssige krav

En privatinstitution, der ikke opfylder kommunens godkendelseskriterier, har ikke ret til et tilskud. Det gælder uanset, om privatinstitutionen har til hensigt at afvikle driften af institutionen inden for en overskuelig fremtid, eller om driften skal fortsætte.

Ændringer i forbindelse med driften af en godkendt privatinstitution kan ikke iværksættes, førend kommunen har godkendt ændringerne.

Såfremt lovgivning, kommunale regler eller disse godkendelseskriterier ændres, således at der stilles andre og/eller flere krav end dem, der gjaldt på tidspunktet for meddelelsen af en godkendelse, er privatinstitutionen forpligtet til at efterleve de nye krav. Det gælder dog ikke, hvis privatinstitutionen er godkendt før 1. juli 2018. Dog er privatinstitutioner godkendt før den 1. juli 2018 også omfattet af evt. nye lovkrav – det er kun ændringer i kommunale godkendelseskriterier, som privatinstitutioner godkendt før 1. juli 2018 ikke nødvendigvis skal efterleve.

I forbindelse med lukning af en privatinstitution har kommunen efter gældende regler i dagtilbudsloven pligt til at sørge for det nødvendige antal pladser i dagtilbud til børn bosat i kommunen.

Et barn vil være berettiget til en plads inden for de gældende optagelsesregler i kommunen. Et barn vil efter reglerne i dagtilbudsloven om pasningsgaranti have ret til en plads senest tre måneder efter, at barnet er skrevet op til en plads efter kommunens retningslinjer. I forhold til den private leverandør og privatinstitutionen, herunder personalet, har kommunen ingen forpligtelser i anledning af et ophør.

Privatinstitutionen har pligt til straks at underrette kommunen, såfremt privatinstitutionen har planer om at lukke, herunder på grund af forestående konkurs eller betalingsstandsning.

Kommunen kan standse tilskuddet og i sidste ende trække en godkendelse af en privatinstitution tilbage, blandt andet i følgende tilfælde:

- Privatinstitutionen ikke inden for rimelig tid retter op på forhold, som det kommunale tilsyn har påtalt, og som ikke er af ren bagatelagtig karakter.
- Privatinstitutionen har groft og/eller gentagne gange forsømt at overholde de regler, der gælder for driften af institutionen.

Bud på kommunale anbefalinger og overvejelser

Kommunen kan overveje:

- Hvordan den skriftligt vil dokumentere en privatinstitutions manglende efterlevelse af godkendelseskriterierne i forbindelse med tilsyn eller klager. Skriftlig dokumentation opsamlet over tid kan være afgørende for, om kommunen har mulighed for at lukke en privatinstitution, som groft og/eller gentagne gange ikke overholder reglerne.

BILAG

Udover de ovenstående krav fra dagtilbudsloven og kommunernes egne krav er der også en række andre krav til privatinstitutioner, der kan findes i andre lovgivninger. Det kan derfor være relevant at orientere sig i følgende, hvis man ønsker at oprette en privatinstitution.

Nr.	Titel	Beskrivelse	Link
1	Forvaltningsloven	Privatinstitutioner er omfattet af reglerne i forvaltningsloven i forhold til den opgave, der udføres. Ved opgavevaretagelsen er videregivelse og indhentelse af oplysninger vedrørende enkeltpersoner omfattet af forvaltningslovens §§ 27, 29, 31 og 32 om tavshedspligt og videregivelse af oplysninger. Der henvises til § 43 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, der fastslår, at privatinstitutioner skal overholde ovenstående dele af forvaltningsloven. Privatinstitutioner er ligeledes forpligtet til at efterleve databeskyttelsesloven i deres håndtering af børnenes personoplysninger.	Forvaltningsloven: www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=161411#Kap8
2	Retssikkerhedsloven		Retssikkerhedsloven: www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209828#id183d8a41-1e8f-4783-bb5b-40757510a30d
3	Databeskyttelsesloven		Databeskyttelsesloven: www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=201319
Sundhed og hygiejne			
4	Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud	Sundhedsstyrelsen har en række krav til hygiejnen i dagtilbud. Disse gælder for alle typer af daginstitutioner, herunder de private. Disse krav kan læses i sundhedsstyrelsens Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud.	Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud: www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2019/Hygiejne-dagtilbud/Haandbog-om-hygiejne-2019.ashx?la=da&hash=1E2E53FCE556A09AF5EF798E41160E36FA8E66F%3Ep%3E
5	Små børns sikkerhed		Små børns sikkerhed: www.sst.dk/-/media/E9088162AF384AF8B8A-33AA8A5D6D79B.ashx
6	Rygelovgivning	Det er forbudt at ryge på hele institutionens område, jf. lov om røgfrie miljøer § 7.	Lov om røgfri miljøer: www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210241#id9d8d97ef-7ab6-4bc0-aa8c-a1c25e-ea0601
7	Bygningsreglementet	Der er ligeledes en række krav til nybyggeri og renovering af daginstitutioner, der også gælder privatinstitutioner. Disse kan læses i Branche Fællesskabet for Arbejdsmiljø Vel-færd og Offentlig administration's udgivelse Nybyggeri og renovering af daginstitutioner. Privatinstitutionerne har selv ansvaret for at indhente godkendelse fra alle relevante myndigheder, herunder en ibrugtagningstilladelse fra bygningsmyndighederne/bygningsinspektoratet.	Nybyggeri og renovering af daginstitutioner: www.arbejdsmiljoweb.dk/byggeri-og-indretning/daginstitutioner/nybyggeri_af_daginstitutioner

Nr	Titel	Beskrivelse	Link
8	Udveksling af oplysninger om børnene	Privatinstitutioner og offentlige myndigheder kan jf. servicelovens § 49a udveksle oplysninger om rent private forhold vedrørende et barns personlige og familiemæssige omstændigheder, hvis udvekslingen må anses for nødvendig som led i det tidlige eller forebyggende samarbejde om udsatte børn og unge.	Service-loven: www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209925#idbbe35657-7562-4beb-b4c4-ee8aa-5d753a7
9	Børneattester	Privatinstitutioner skal ifølge børneattestloven indhente børneattester på alle medarbejdere, der færdes blandt til børnene.	Børneattestloven: www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=144970
10	APV, Arbejds miljø-vurdering	APV er en lovpligtig proces, som skal gennemføres hvert 3. år, samt hvis der sker væsentlige ændringer i arbejdsforholdene. APVen skal omfatte både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø samt sygefravær.	Arbejdspladsvurdering: https://amid.dk/regler/at-vejledninger/arbejdspladsvurdering-apv-d-1-1/
11	Forsikringer	Privatinstitutionen skal tegne lovpligtig arbejdsskadeforsikring for de ansatte. Derudover kan der være andre forsikringer, der med fordel kan tegnes, fx erhvervsansvarsforsikring og forsikringer på ejendom.	Daginstitutionen og forsikring www.forsikringogpension.dk/media/1218/daginstitutionen_og_forsikring.pdf
12	Eksempel på administrationsgrundlag	Eksempel på administrationsgrundlag af privatinstitutioner fra Aalborg Kommune til inspiration.	Eksempel på administrationsgrundlag www.kl.dk/media/24272/privatinstitutioner-bilag-12.pdf
13	Eksempel på ansøgningsskema	Eksempel på ansøgningsskema til ansøgning om tilladelse til at drive privatinstitution i Holstebro Kommune.	Eksempel på ansøgningsskema www.kl.dk/media/24273/privatinstitutioner-bilag-13.pdf

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk
 @kommunerne

Produktionsnr. 830617
ISBN 978-87-93950-76-4-pdf